PAMFLET
411

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 411

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 411

T 186
4

Verhandelinghe vande Vnie, eevvich Verbont ende eendracht.

Tusschen die Landen/Provincien/Steden ende Leden van dien hier nae benoempt/binnen die Stadt Vtrecht ghesloten/ende ghepubliceert vanden Stadt Huyse den 29. Januarij/Anno M. D. LXXIX.

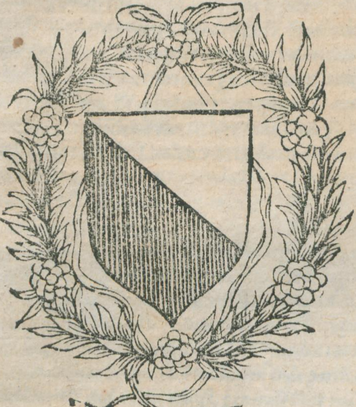

Ghedruct t'Vtrecht, By de WeduWe van Coenraet Henricksz: Wonende inden gulden Engel by die Gaert-Brugghe.

411
KONINKL. BIBLIOTHEEK TE 'S HAGE.
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 411

ALsoomen bevijnt dat zedert die Pacificatie tot Ghendt ghemaect, byden vvelcke ghenoech alle die Provincien van dese Nederlanden hem verbonden hebben malcanderẽ met lijf ende goet by te staen om die Spaengaerden ende andere Vvtheemsche Natien met haren aenhanck Vvt dese Landen te verdrijuen, de selue Spaengaerden met Don Ihan d'Austrice ende andere haerluyder Hooffdẽ ende Capiteynen alle middelen ghesocht hebben ende noch daghelicx soecken om die voorsz. Prouincien, soo int geheel als int deel te brengen onder haer subiectie, tirannische regeringhe ende sla uernye: Ende die selue Prouincien soo met VVapenen als practijcke vanden anderen scheyden, dismembreren, ende die vnie by die voorsz. Pacificatie gemaect, te niet te doen ende te subuerteren tot uuterlicke ruyne ende verderffenisse vande voorsz. Landen ende Prouincien, ghelijck men metter daet bevijnt dat syliedẽ int voorsz. voornemen volherdende noch onlancx eenighe Steden ende quartierẽ met Brieuen ghesollisiteert, eenighe: namelicke, vande Landen van Geldre met VVapenẽ aenghegrepen ende oueruallen hebben, SO ist dat die vanden Furstendome van Geldre ende Graefſschappe Zutphen, die vanden Graeffschappen ende Landen van Hollant, Zeelant, Vtrecht ende Vriessche Ommelanden, tusschen die Eems ende Lauvvers geraetsaem geuonde hebben sich naerder ende particulierlycker metten anderen te verbijnden ende vereenighen niet om hem vande voorsz. generale Vnie byde Pacificatie tot Gent ghemaect te scheyden, maer om die selue noch meer te stercken, ende hem seluen te versien teghens alle inconuenienten daer in sy souden moghen vallen duer eenighe practycke aenslaghen ofte ghevvelt van haren Vyanden, om te vveten, hoe ende in vvat manieren die voorsz. Prouincien hem in sulcken gheualle sullen hebben te draghen ende ieghens tghevvelt van hun Vyanden connen beschermẽ: Ende om vorder separatie vande voorsz. Prouincien ende particulier Leden van dien te schouvven, blyuende anders die voorsz. generale Vnie ende Pacificatie vã Ghendt in vveerden: Sijn dien volghende byde Ghedeputeerde vande voorsz. Prouincien volcomelicken by den haren respectiue hier toe gheauctoriseert, ghearresteert ende ghesloten die Poincten ende Articulen hier naer volghende, sonder in allen gheualle hem by desen te vvillen ontrecken van ofte uut den Heylighen Roomschen Rijcke.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 411

I

ENDE eerst dat die voorsz Provincien sich metten anderen verbinden/confedereren ende vereenighen sullen gelijck sy hem verbinden/ confedereren ende vereenigen mits desen ten eewighen dage byden anderen te blyven in alle formie ende manieren als oft sylupden maer een Provincie warẽ/sonder dat de selve hem teenigher tyde vanden anderen sullen scheyden/laten scheyden oft separeren by Testamente/codicille/ donatie/cessie/ wisselinge/vercopinge/ tractatẽ van Peys/vā Huwelick/ noch om gheen ander oorsaken hoe dattet ghebueren soude mogen/ onverminderet nochtans een yghelicke Provincie eñ die particulier Steden/ Leden ende ingheseteenen van dien haerlupder speciale ende particuliere Previlegien/ Vryheyden/ Exemtien/ Rechten/ statuten/ loffelicke ende wel hergebrachte Costumen/ usantien/ ende allen anderẽ haerlupder gherechticheden/ waer inne sy lupden den anderen niet alleen gheen preiuditie/hijnder ofte letsel doen sullen/ maer sullẽ den anderen daer inne met alle behoorlicke ende moghelicke middelen/ja met lijff ende goet (ist noot) helpen handt houden/ styven ende sterchen/ beschudden/ ende oock beschermen teghens allen ende een yghelicke wie eñ hoedanich die soude mogen wesen/ die hem daer inne eenich dadelicke inbreke soude willen doen: Welverstaende dat die questie die eenige vande voorsz Provincie/ Leden ofte Steden van dese Unie wesende/ metten anderen hebben ofte namaels soude moghen crijgen/ nopende haerlupder particulier ende speciale Privilegien/ Vryheden/ exemtien/ Rechten/statuten/ loffelicke ende welhergebrachte Costumen/usantien ende andere haerlieder gherechtichedẽ/ dat de selve by ordinaris Iustitie/ arbiters/ of minnelick Accoort beslicht sullen wordẽ/ sonder dat dandere Landen ofte Provincien/ Steden ofte Leden van dien (so lange sich beyde partyen Recht submitteren) hem des sullen hebben te bemoeyen/ ten ware hem ghelieſde te intercederẽ tot Accoort.

II.

Item dat die voorsz Provincien in conformiteyt ende tot voltreckinghe vande voorsz Eenicheyt ende Verbant ghehouden sullen wesen malcanderen met lijff/goet ende bloet by te staen teghens alle fortsen ende ghewelden die hem ymant soude mogẽ aendoen/ uyt ende onder tdexel vandẽ naem vande Con. Mateyt/ oft van synent weghen/het ware ter cause van Tractaet

vande Peys tot Gendt gemaect/van dat zy die wapenen tegen Don Johan d'Austrice aenghenomen/den Ertz Hertoge Mathias tot Gouverneur ontfangen hebben met alle tgene datter aencleeft/ van dependeert ofte wtghevolcht is ofte wtvolgen sal moghen / al waert oock onder coluer alleene vande Catolycke Roomsche Religie/ met wapenē te willen restablisseren/restaureren oft invoeren/ oft oock van eenighe nieuwicheyden ofte alteratien die binnen eenighe vande voorsz Provincien/ Steden/ ofte Leden van dien zedert den Jare 1558. ghebuert zyn oft oock ter cause van deser teghenwoordiger Unie en confederatie/ofte andere dierghelijcke oorsaeckē/ende dit so wel inghevalle men die voorsz fortsen ende gewelden souden willen gebruycken op een vande voorsz Provincien/Staten/Steden/ ofte Leden van dien alleen als op allen int generael.

III.

Dat die voorsz Provincien oock ghehouden sullen wesen in ghelycke maniere malcanderen te assisteren eñ helpen defenderen tegens alle Wtheemsche ende Inheemsche Heeren/ Furstē ofte Princen/Landen/Provincien/Steden ofte Leden van diē die hem int generael ofte particulier eenighe fortsen/ gewelden ofte onghelyck souden willen aendoen ofte Oorloghe maken: Behelteliick dat die assistentie bydē generaliteyt van dese Unie ghedecerneert sal worden met kennisse ende nae geleghentheyt vander sake.

IIII.

Item ende omme die voorsz Provincien/Steden ende Ledē van dien beter teghens alle macht te mogen verseckeren/ dat die Frontiersteden ende oock andere daermen des van noode vinden sal/tsy van wat Provincien die zijn/by advis ende ter ordonantie van dese ghevnieerde Provincien sullen vast ghemaeckt ende gesterckt worden tot costen vande Steden ende Provincien daer inne die gheleghen zijn midts hebbende daer toe assistentie vande gheneraliteyt voor deen helft: Behelteliick dat soo verre byde voorsz Provincien raetsaem bevondē wort eenige nieuwe forten ofte sterckten in eenighe vande voorsz Provinsien te legghen / ofte die nv legghen te veranderen ofte aff te werpen / dat die costen daer toe van noode / by alle die voorsz Provincien int generael ghedraghen sullen worden.

 Ende

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 411

V.

Ende omme te versien tot die costen diemen van node heb-
ben sal (in ghevalle als bouen) tot defentie vande voorsz Provin-
cien is overcomen dat in alle die voorsz gevnieerde Prouincen
eenpaerlick ende op eenen voet/ tot ghemeen defentie der seluer
Provincien/ opghestelt / gheheuē ende openbaerlyck den meest
daer voor biedende/ van drie Maenden tot drie maenden/ ofte
eenighe andere bequame tyde/verpacht ofte gecollecteert sullen
worden al omme binnen die voorsz ghevnieerde Provincien/
Steden ende Leden van dien sekere Imposten op alderhande
Wijnen/binnen ende buyten ghebrouwen Bieren/op tgemael
van Coorn ende Greyn/op t Sout/Gouden/Silveren/Sijden
ende Wolle Lakenen/op de Hoornbeesten eñ besaeyde Landen/
op de Beesten die gheslacht worden/Peerden/Ossen die vercoft
ofte verpangelt worden op de goeden ter waghe comende/ ende
alsulcke andere alsmen naermaels by ghemeyn aduis ende con
sent goet vinden sal/ende dat achtervolghende d'Ordonnantie
diemen daer op concipieren ende maken sal/ datmen oock hier
toe employeren sal dincomen vande Demeynē vande Conick.
Majesteyt/die lasten daer op staende afghetoghen.

VI.

Welcke middelen by ghemeen advise verhoocht ende ver-
leecht sullē worden/ nae dat die noot eñ gelegenthz vander sake
vereyschen sal/ eñ alleēlick verstrect tot die gemene defentie eñ
tot tghene die generaliteyt ghehouden sal wesen te draghen/son
der dat de selne middelen tot eenighe andere saken sullen mogē
worden bekeert.

VII.

Dat die voorsz Frontiersteden/eñ oock andere/als die noot
vereysschen sal tallen tijden gehouden sullen wesen te ontfangē
alsulcke Garnisoenē als die selue ghevnieerde Provincien goet
vinden/ende hemluyden by advis vanden Gouvernuer vande
Provincien daer t'Garnesoen ghelegt sal worden / ordonneren
sullen/sonder dat sy des sullen mogen weygeren: Welverstaēde
dat die voorsz Garnisoenen byde voorsz gevnieerde Provincien
betaelt sullen worden van haerluyder soldye/ende dat die Capi-
teynen ende Soldaten/boouen den generalen Eedt particulier
lyck die Sadt ofte Stede ende Provincie daer inne die ghelegt
sullen worden/Eedt doen sullen/ende dat tselue te dien eynde in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 411

haerlieder Artikelbrief gestelt sa' worden/ datmē oock alsu'cke ordre stellen ende discipline onder den Soldatē houden sal, dat die Borgers ende inwoonders vande Steden ende platte Landen/soo wel Gheestelick als Weerlick, daer by bouen die redenen niet bezwaert worden/ noch eenighe ouerlast lyden sullen/ ende en sullen die voorsz Garnisoenen van ghenen Excijs ofte Impost meerder exempt wesen als die Borgers ende Inwoonders vande plaetse daer die ghelepdt sullen worden / midts dat oock den selven Borgers ende inwoonders by de generalitept logijs gelt verstreckt sal worden/gelyck tot noch toe in Hollādt ghe bruyckt is.

VIII.

Ende ten eynde men tallen tyden sal moghen gheassisteert wesen vande inwoonders vanden Landen/ sullen d'Ingesetenen van elcke van dese ghevnieerde Provincien/ Steden ende platte Landen binnen den tijdt van een Maent / nae date van desen ten lancxsten ghemonstert ende opgheschreuen worden/ te weten die ghene die zijn tusschen 18. ende 60. jaren/ om die hoofden ende tghetal van die gheweten sijnde/daer na ter eerster tsamen comste van dese Bontghenoten vorder gheordonneert te worden/ als tot die meeste bescherminge eñ versekerthept van dese ghevnieerde Landen bevonden sal worden te dienen.

IX.

Item salmen gheen Accoort van bestant ofte Peys maken/ noch Oorloghe aenveerden/ noch eenighe Impósten of contributie instellen/ die generalitept van desen verbande aengaende/ dan met ghemeen advis ende consent vande voorsz Provinciē/ maer in andere saken tbelept van deser confederatie ende tgene daer van dependeert ende wtvolgen sal aengaende/ salmen hem reguleren nae tghene gheadviseert ende gesloten sal worden by meeste stemmen vande Provincien in desen verbonde begrepē die gecolligeert sullen worden sulcx alsmen tot noch toe inde generalitept vande Staten heeft ghebruyckt, ende dit by provisie tot dat anders sal worden gheordonneert by gemeen advis vā de Bontghenoten/ behaltelick: dat oft ghebuerden dat die Provincien in saken van bestant/ Peys/ Oorloghe/ ofte contributie met den anderen niet accorderen en conden, sal tgheschil ghereferreert ende ghesubmitteert worden by provisie aende Heeren Stathouders vande voorsz ghevnieerde Provincien nv ter tijt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 411

wesende/ die tvoorsz gheschil tusschen partyen sullen vergheleycken oft daer van wtspreken/ sulck als syluyden bevinden sullen inder billicheyt te behoorē. Welverstaende/ indien de selve Heeren Stadthouders daer inne nz en souden connen verdragē/ sullen tot hemluyden nemen ende verkiesen alsulcke onpartydige assessuers ofte adioncten/ als hemluyden goet duncken sal/ eñ sullen partyen gehouden wesē na te comē tgene byde voorsz Heerē Stadthouders/ in manieren als boven/ wtgesprokē zal wesen.

X.

Dat gheen van dese voorsz Provincien/ Steden ofte Leden van dien eenighe confederatien ofte verbonden met eenighe nabuer Heeren ofte Landen sullen mogen maken sonder consent van dese gheunieerde Provincien endē Bontghenoten.

XI.

Des es/ ouercomen dat so verre eenige nabuer Fursten/ Heeren / Landen ofte Steden sich met dese voorsz Provincien begheerden te unieren/ ende hun in dese confederatie te begheuen/ dat zy daer toe by gemeen advis ende consent van dese Provincien ontfanghen sullen moghen worden.

XII.

Dat die voorsz Provincien ghehouden sullen zijn sich mettē anderen te conformeren int stuck vander Munte/ te weten indē cours vanden Gelde/ naer wtwysen sulcke Ordonnantien als men daer op metten alder eersten maecken sal/ de welcke deen sonder dander niet en sal moghen veranderen.

XIII.

Ende soo veel tpoint vande Religie aengaet/ sullen hem die van Hollandt ende Zelandt draghen nae haerlieder goet duncken/ ende dandere Prouincien van deser Unie sullen hem mogē reguleren nae inhout vande Religions vrede byde Eertz Hertoge Mathias/ Gouverneur ende Capiteyn ghenerael van dese Landen/ met die van synē Rade by advis vande generale Staten alrede gheconcipieert/ ofte daer inne generalick ofte particulierlyck alsulcke ordre stellē als zy tot rust ende welvaert vande Provincien/ Steden ende particulier Leden van dien/ ende conservatie van een ygelyck Gheestelick ende Weerlick/ zyn goet ende gherechticheyt dienlick vinden sullen/ sonder dat hem hier inne by eenighe andere Provincien eenich hynder ofte belet gedaen zal moghen worden/ mids dat een yder particulier in sijn

Religie vry zal moghen blyuen/ ende dat men niemandt ter cau se vande Religie zal moghen achterhalen ofte ondersoecke͂/ vol ghende die voorsz Pacificatie tot Ghendt ghemaeckt.

XIIII.

Item zalmen alle Conventualen ende die vande Gheestelyc heyt/ volghende de Pacificatie/ laten volghen hun goeden die zy in eenigh van dese gheunieerde Prouincien reciproquelick hebben legghende/ midts dat indien eenighe Gheestelicke per- soonen wten Prouincien die ghedueren de d'Oorloghe tusschen die Landen van Hollandt ende Zelandt/ teghens die Spaen- gaerden stonden onder tghebiedt vande selue Spaengaerden/ hem begheuen hadden wt huere Cloosteren ofte Collegien on- der tghebiedt van die van Hollandt ende Zelandt/ datmen die by hun Conventen ofte Collegien zal doen versien van behoor- licke Alimentatie ende onderhout hun leuen ghedueren de/ als oock ghedaen zal worden die ghene die wt Hollandt ende Zee- landt in eenigh vanden anderen Prouincien van dese Unie ver- toghen ende hem onthoudende zijn.

XV.

Dat mede den gheenen die in eenighe Cloosteren oft Ghee- stelicke Collegien van dese gheunieerde Landen zijn ofte ghe- weest hebben/ ende die selue wt sake͂ van die Religie ofte andere redelycke oorsaken begheren te verlaten ofte verlaten hebben/ wt den Incompst van haren Convente ofte Collegien haer le- ue͂ langh ghedueren de behoorlycke Alimentatie zal worde͂ ver streckt na gheleghentheyt vande goeden: Welverstaende dat die nae date van desen hem in eenighe Cloosteren sullen beghe- uen ende de selue wederom verlaten egheen Alimentatie ver- streckt zal worden/ maer zullen tot haren behoeue naer hem mo- ghen nemen tghene zy daer inne ghebrocht hebben. Dat oock die ghene die jegenwoordelycke in die Conventen ofte Collegie͂ zijn ofte namaels comen sullen/ vryheyt ende liberteyt van Re- ligie ende oock van cleederen ende habijt hebben sullen. Behelte lycke dat sylupden den Oversten vanden Conventen in allen anderen saken onderdanich sullen zijn.

XVI.

Ende oft gebuerden (dat Godt verhoeden moet) dat tusschen die voorsz Prouincien eenich onverstant/ twist ofte tweedracht ghebiele/ daer inne sylupden den anderen niet en conde verlicke͂/

dat het selue(soo verre het eenighe vande Prouincien int particulier aenghaet)eer neder ghelept ende beslicht zal worden by den anderen Prouincien of den ghenen die zy daer toe deputeren zullen: Ende soo verre die sake alle die Prouincien int generael aengaet/byde Heerē Stathouders vāde Prouinciē in manierē als bouen int 9. Artikel verhaelt/ de welcke ghehouden zullen zyn partyen recht te doen oft te vergelycken binnen een Maēt (ofte corter/so verre den noot vander saecke sulcx wt eyscht)naer interpellatie ofte versoeck by deen oft dandere partye daer toe ghedaen/ende wes byde voorsz anderen Prouincien ofte haerlyder Ghedeputeerden ofte die voorsz Heeren Stathouders also wtghesproken wort/zal naghegaen eñ achtervolcht worden/ sonder dat daer wyder beroep ofte andere prouisie van rechten tsy van appel/relief/reuisie/nulliteyt/ofte eenige andere querelen hoedenich die souden moghen wesen/versocht ofte gebruyct sullen moghen worden.

XVII.

Dat die voorsz Prouincien/Steden eñ Leden vandien hem wachten sullen van wtheemische Fursten/Heeren/Landen ofte Steden eenighe occasie te gheuen van Oorloghen / ende sulckx om alle alsulcke occasie te vermyden / sullen die voorsz Prouincien, Steden ende Leden van dien ghehouden wesen/so wel dē Wtheemschen als Ingheseten vande voorsz Prouincien tad ministreren goet recht ende justicie:Ende soo verre yemant vā hem daer van in ghebreke blyft/sullen die andere Bontgenooten die hant holden by alle behoorlycke weghen ende middelen dat sulcx gedaen zal worden/eñ dat alle abbusen/daer doer sulcx belet ende die justitie duer verachtert soude mogen worden/ gecorigeert ende ghereformeert sullen worden / als nae rechten eñ vermoghens een yder zyn Priuilegien/loffelycke ende wel hetghebrachte costumen.

XVIII.

Item en sal deene vande gheunieerde Prouincien/ Steden/ ofte Ledē van dien tot laste ende preiudicie van dandere eñ sonder ghemeen consent gheen Imposten/conuoy gelden noch andere dierghelycke lasten moeghen op stellen/ noch eenighe van dese Bontghenoten hooger moghen bezwaeren/dan hun eygē Ingheseten.

XIX.

Item omme ieghens alle opcomende saken eñ zwaricheden

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 411

te verkien/zullen die Bontghenoten ghehouden weesen op de beschrijvinghe vanden ghenen die daer toe gheauctoriseert sullen zijn binnen Vtrech te compareren tot sulcken daghe als hem aengheschreuē sal wesen/omme op de voorsz saken eñ zwaricheden diemen inde brieuen van beschrijuinge zal exprimeren/soo verre des moghelick es/ende die sake niet secreet en dient gehouden te wesen/by ghemeen advis eñ consent/ofte byde meest stemmen in manieren voorsz gedelibereert end ghereso lueert te worden/al waert oock eenige niet en compareerden/in welcken ghevalle sullen dandere/die verschijnen sullen euen wel mogen procederen tot sluytinge van tghene zy beuinden sullen tot het ghemeen beste van dese gheunieerde Landen ende Prouincien te dienen/ende zal tghene alzoo gesloten es/onderhouden worden oock byde ghenen dies niet ghecompareert sullen wesen/ten ware die saken seer wichtich waren/ ende eenich vertreck mochten lyden/in welcken ghevalle men den ghenen die niet gecompareert en sullen zijn/ andermael beschrijuen zal omme te compareren op sekere andere daghen/op tverbueren van haerlieder stemme voor die reyse/ ende wes als dan byde gheenen die present zijn ghesloten wort/zal bundich zijn ende van weerden gehouden worden/niet teghenstaende dabsentie van eenighe van dandere Prouincien / behelteliek dat die niet gheleghen en zal zijn te compareren/haerlieder opinie schriftelyck ouer sullē moghen seynden / omme daer op int collecteren vander stemmen sulcken regart ghenomen te worden alst behoort.

XX.

Item ten eynde voorsz zullen allen eñ een yder vande voorsz Bontghenoten ghehouden zijn alle saken die hem opcommen ende voorvallen sullen ende daer aen zy hem zullen laten duncken tghemeē wel oft qualyck varē van dese gevnieerde Landē eñ Bontgenoten ghelegen te sijn den geenen die tot die beschrijuinghe gheauctoriseert sullen zijn ouer te schrijuen/omme byde seluen daer op dandere Prouincien beschreuē te worden/in manieren voorsz.

XXI.

Ende soo verre eenighe donckerheyt oft twyfelachticheyt in desen beuonden worden daer wt eenighe questie ofte dispute mochte verrysen sal dinterpretatie van dien staen int segghen van dese Bondtghenoten/die daer op by ghemeen advis ende

consent ordonneren sullen/sulcx sy bevinden sullen te behooren Ende soo verre sy luyden daer inne niet en conden accorderen/ sullen haer recours nemen tot die Heeren Stadthouders vandē Prouincien/inde forme bouen verhaelt.

XXII.

Insghelycks/soo verre bevonden worden van noode te syn d'Articulen van dese Vnie/ Confederatie ofte verbont in eenige Poincten ofte Articulen te vermeerderen ofte veranderen/ sal tselue oock ghedaen worden by ghemeen aduis ende consent vā de voorsz Bontghenoten/ende anders niet.

XXIII.

Alle welcke poincten eñ articulen/eñ een yder vā dien bysonderdie voorsz gevnieerde prouinciē belooft hebbē eñ belouē mits desen na te gaen eñ te achtervolghen/doen nae gaen ende achtervolghen sonder daer jeghens te doen/ doen doen/ noch ghedogē ghedaen te worden/directelick oft indirectelick/in eenighe wyse ofte manieren: Ende soo verre yet wes by yemant ter contrarie ghedaen ofte gheattenteert worden/ tselue verclaren sy luyden van nu als dan nul/ egheen ende van onweerden/ daer onder zy verbindē haerlieder eñ d'Inghesetenē van haerluyder respectiue Prouincien/Steden eñ Leden vandien/persoonen eñ goederen/ omme de selue inghevalle van contraventie voor tonderhout vā dese/met tghene daer van dependeert/gearresteert/ghehouden/ ende becommert te moghen worden tallen plaetsen ende by allen Heeren / Rechten eñ Gherechten daer men die zal connen ofte moghen becomen: Eñ vertyen te dien eynde van allen exemtiē/ gratien/priuilegien/ relevamenten eñ generalick van allen anderen beneficien van Rechten / die hemluyden eenichsins ter contratie van desen souden moghen dienen/eñ bysonder den rechtē/ segghende/generale renuntiatie gheen plaets te hebben/daer en sy eerst spetiael voor ghegaen.

XXIIII.

Ende tot meerder vasticheyt / sullen die Heeren Stadthouders vande voorsz Prouincien die nu zijn oft namaels commen sullen/ mitsgaders alle die Magistraten eñ hooft Officiers van yghelyck Prouicien/ Stadt ofte Leden van dien dese Vnie eñ Confederatie / ende een yder Artikel van dien int bysonder/ by Eede moeten beloouen naer te zullen gaen ende onderhouden/ doen nae gaen ende onderhoden.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 411

XXV.

Insghelijcx sullen de selue by Eede moeten beloonen te on-
derhouden alle Schutterijen/ Broederschappen ende Collegie
die in eenighe Steden ofte Vlecken van dese Unie zijn.

XXVI.

Ende sullen hier van ghemaect worden brieuen in behoor-
lycke forme die by Heeren Stathouders ende die voornoemde
Leden ende Steden vande Provincien daer toe specialick byde
andere gerequireert ende versocht zijnde/ beseghelt eñ by haer-
luyder respectiue Secretarisen onderteekent sullen worden.

Dese voorsz Poincten ende Articulen zijn byde Ghedepu-
teerdẽ vanden Lantschappe van Geldre eñ Graefschappe Zut-
phen onderschreuen/ eñ namentlyck by myn Heere Graeff Jo-
han van Nassaw/ Stadthonder vande selue Landen/ voor hẽ
seluen ende met dandere ghecommitteerden wten naem vande
ghemeen Ridderschap vande voorsz Furstendomme van Gel-
re ende Graefschappe Zutphen/ mitsgaders byde Gedeputeer
de van Hollant/ Zelandt/ Utrecht/ ende Ommelanden voorsz
binnen Utrecht vergadert/ eñ gheauctoriseert als bouen/ wter-
lyck ghearresteert ende ghesloten: Des hebben die voorsz Gede
puteerden vandẽ Lande van Gelre eñ Graefschappe Zutphẽ/
omme vorder verclaringe vande Banreheren/ groot eñ cleyne
Steden vande voorsz Furstendomme eñ Graefschappe te doẽ
dach ghenomen tot den 9. Februarij toecomende/ eñ dat binnẽ
der Stadt Utrecht aen die Gecommitteerdẽ vande Staten al-
daer. Aldus ghedaen tUtrecht opden 23. Januarij 1579. onder
die handen van mijn Genadige Heere die Stadthouder voorsz
eñ den voorsz Gedeputeerdẽ ter meerder verseckerthz hier onder
ghestelt/ eñ was onderteekẽt Johan Graef zu Nassau/ Catzenel
leboge/ etc. Van weghen die Ridderschappe des Furstendoms
Gelre eñ Graefschappe Zutphẽ/ Allexander vã Tellich/ Gelis
Pieck/ Joachim van Liere/ Allexander Bentinck: Van weghẽ
die van Hollant/ G. Poelgeest/ P: Buys/ Reynier Cant: Van
weghen die Staten vã Zeelandt/ Willem Roelsius/ Nicolaes
Blancx/ Pieter de Rijcke/ Caspaer van Vosberghen: Van we-
ghen die Staten van Utrecht/ Ausonius van Galma/ de man-
dato Capituli sui Schore/ Jacobus Verhaer/ Vicedecanus
Sancti Petri/ de mandato Capitulo: Adriaen van Zwleu/

Lan-

Lambertus vander Burch/Capitulo jubente: F. de wtē Eng/ Reynhart van Azwine / Bartolomeus vanden Wael / Nicolaes van Zuylen/A.D. Leyden/Lubbert van Cleeff: Van weghen die Staten der Omlande n Egbert Clandt/E: Jarges.

Ghecollationeert teghens die originele beteekende Unie / is dese Copye bevonden daer mede taccorderen/by my Lamzweerde.

Verclaringhe vant 13. Artikel.

Alsoo eenighe schynen zwaricheyt te maken opt 13. Artikel vande Unie den 23. deser Maendt ghesloten tusschen die Gedeputeerde vanden Landen van Geldre eñ Zutphen/ Hollandt/ Zelandt/ Utrecht ende ommelanden/tusschen die Eems ende Lauwers/ als of die meyninghe ende intentie ware gheweest/ niemant inde selue Unie te ontfanghen/dan die ghenen die der Religions vrede by de Eertz Hertoge van Oistenryck eñ Rade vander Staten neffens hem by aduis vande gheneralе Staté geroncipieert is oft ten minsten die beide die Religien/te weten die Catolike Roomsche ende Ghereformeerde souden toelaten. Soo ist dat die voorsz Ghedeputeerden die ouer die voorsz Unie ghestaen ende de selue ghesloten hebben / omme alle misverstant ende wantrouwe wech te nemen/by desen wel hebben willen verclaren haerlieder meyninghe ende intentie niet gheweest te syn noch alsnoch te wesen / eenighe Steden ofte Prouincien/ die sich aende voorsz Catolyke Roomsche Religie allene sullen willen houden/ende daer tghetal vande Inwoonderē der seluer vande Ghereformeerde Religie zo groot niet en is/dat sy vermogēs die voorsz Religions vrede het exercitie vāde Ghereformeerde Religie soude moghen ghenieten / vande voorsz Unie ende verbyntenisse wt te willen sluyten: Nemaer dat zy des niet teghenstaende bereyt sullen wesen alsucke Steden ende Provincien die sich alleen aende voorsz Roomsche Religie sullen willen houden in dese Unie te ontfangen by so verre sy sich anders inde andere Pointen eñ Articulē vādē voorsz Unie soude willen verbinden ende als goede Patrioten dragē/ soo die meyninghe nie en is dat deen Prouincie oft Stadt hem tcendt van dandere int point vande Religie sal onderwindē eñ dit om te meerder vrede eñ eendracht tusschen die Prouencīē te houden,

houden/ende die principaelste occasie van twist ende tweedracht te vermijden ende ewech te nemen: Aldus gedaen tUtrecht den eersten Februarij 1579.

Ampliatie vant 15. Artikel.

Alsoo hier voren int 15. Artikel versien es tot alimentatie ende onderhout vande Gheestelycke persoonen die gheweest zyn in eenighe Conuenten ofte Collegien ende hem daer wt ter cause vande Religie ofte andere redelycke oorsake begheuen hebben/ ofte namaels begeuen sullen/ende dat seer te beduchten es/dat ter oorsaken van dien eenighe processen soude mogen verrysen/ ghelyck sy verstaen dat alrede verresen syn/wt sake dat alsulcke personen sullen willen pretenderen gherechtich te syn inde successie vande goeden van hun Ouders/Broederen/Susteren ende anderen vrienden ofte magen metter doot achterghelaten/ ofte noch achter te laten ende oock die gene die syluden in hun leuen by tytel van gifte/transporte ofte eenighe andere soude moghen ouerdraghen/geallieneert ofte oock naer hun doot versekert hebben: Soo ist dat die voorsz Bongenoten/ om die selue processen ende die swaricheden die daer wt soude mogen opstaen/te verhoeden/ goet geuonden hebben alle die processen die ter cause voorsz alrerede geinstitueert sijn ende noch namaels geinstitueert sullen moghen worden te suspenderen in state ende surceantie te houden/ ter tijt toe anders bijde voorsz Bontghenoten ende andere die hen in dese eenicheyt ende verbande sullen mogen begheuen generalick daer op (oock by dautoriteyt van d'Ouerheyt ist noot) gheordonneert ende verclaringhe ghedaen sal zijn: Aldus ghedaen bijde voorsz Gedeputeerden opten 1. Februarij 1579. ende was gheteken Lamzweerde.

Op huyden den 4. Februarij 1579. sijn inde vergaderinghe vande voorsz Ghedeputeerden binnen Utrecht versaempt/ ghecompareert die Ghedeputeerden van Ghent onderschreuen/ ende hebben verclaert dat syluyden gheuisiteert hebbende die pointen ende articulen vande voorsz Unie/ ende tghene in crachte van dien vorder gebesogneert is geweest/tselue goet vonden/ ende hebben de selue alsulckx in crachte van haerluyder brieuen van credentie/ speciale procuratie ende instructie ghedateert den 27. Januarij/ 1579. geaduoyeert/ geapprobeert ende geratificeert belouende als dandere Bontghenoten de selue ende yder poinct van dien bysonder tonderhouden/ naer te gaen ende te achteruolghen: Des toor-

toirconden hebben die voorsz Ghedeputeerden haerlieder han-
den hier onder ghestelt ten Daghe/Maent ende Jare als bouẽ/
eñ was ondertekent van weghen die van Ghent/Adolf de Gru-
tere/Lieuin Capart/Christoffel de le Becque/Lucas Mayart.

Op huyden den 5. Martij 1579. sijn inde vergaderinge vãde
voorsz Gedeputeerden binnen Vtrecht vergadert/gecõpareert
die Gedeputeerdẽ vande ghemeyne Ritterschappe des Nime-
geschen quartiers/mitsgaders vande Stadt Nimegen/eñ heb-
ben verclaert dat sy huyden ghevisiteert hebben die Poincten eñ
Articulen vande voorsz Vnie/eñ tghene in cracht van dien vor-
der is gebesoigneert gheweest/tselue goet ghevonden/eñ hebbẽ
die selue allulcx in cracht vã haerlieder instruction mz des voorsz
Stats Nymeghens secreet Seghel besegelt/in date den 12. Fe-
bruarij 1579. geadvoyeert/geapprobeert ende geratifieert: ad-
voyeren/ etc. mits desen: belouende als dandere Bontghenooten
de selue ende yder Poinct van dien bysonder tonderhouden/na
te gaen ende achtervolghen: Des toirconden hebben die voorsz
Gedeputeerden des ghemeynen Ritterschaps des Stadts eñ
Nymeschen quartiers haerlieder handen hier onderghestelt tẽ
Daghe/Maendt ende Jare als bouen/ende was ondertekent
Gelis Pieck/Jan Kelfkens/Aernt vã Zeller/Dirck Fleming/
Lambert Jansz Johan vande Haue.

Op huyden den 9 Martij 1579. Is gecompareert inde ver-
gaderinghe vande voorsz Gedeputeerden binnen Vtrecht ver-
gadert die Gedeputeerde vande ghemeynẽ Ritterschap hooft
ende cleyne Steden des Arnhemschen quartiers/eñ heeft ver-
claert dat hy ghevisiteert heeft die Poynctẽ eñ Articulen vande
voorsz Vnie/eñ tgene in crachte vã dien vorder is gebesoigneert
gheweest/tselue goet gevondẽ eñ heeft de selue alsulcx in cracht
van zyne brieuen van credentie in date den 18 eñ van sekere In-
structien in date den 16. Februarij 79. beyde mz des Stats van
Arnhems secreet Seghel besegelt/naer langhe ende rijpe delibe-
ratie geadvoyeert geapprobeert eñ geratifiseert: advoyeert/etc.
mits desẽ/belouende in qualite als vooren/als dandere Bondt-
genotẽ/de selue eñ yder Poinct van dien bysonder tonderhoudẽ/
na te gaen eñ tachtervolgẽ: Des toyrcõde heeft de voorsz Gede-
puteerde des gemeynẽ Ritterschaps hooft eñ cleyne Stedẽ des
Arnhẽschen quartiers sijn hant hier onder gestelt tẽ dage/maẽt
eñ Jare als bouẽ/eñ was ondertekent Allexander Bentinck.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 411

Op huyden den 23. Martii 1579. sijn gecompareert inde vergaderinghe vande voorsz Gedeputeerden vande Geunieerde Provincien binnen Utrecht vergadert/ die Gedeputeerden vãde Steden Leuwerden/ Sneeck/ Franiker/ eñ vã sekere Grietmans eñ Grietenijen met eenighe particuliere Edelen vanden Landen van Vrieslant in haerlieder procuratie benoempt: Eñ hebben verclaert dat sy gevisiteert hebbende die poincten ende Articulen vande voorsz Unie/ eñ tghene in cracht van dien is voorder gebesoigneert gheweest/ tselue goet vonden: Eñ hebben die selue alsulcx in crachte vande voorsz haerlieder procuratie in date den 12. Martij 1579. geadvoyeert/ geapprobeert eñ geratificeert: advoyeren/ approberen eñ ratificeren mits desen belovende als dandere Bondtgenoten die selue eñ yder poinct van dien bysonder te onderhouden/ na te gaen eñ te achtervolghen: Des toyrconde hebben die voorsz gedeputeerden vande voorsz Steden Leuwarden/ Sneeck/ Framker/ eñ van zekere Grietmans eñ Grietenijen/ met eenige particuliere Edelen vanden Landen van Vrieslandt haerlieder handen hier ondergheselt ten dage/ Jaer ende Maent als bouen: ende was ondertekent B. Idzaerda/ Jelle Sibesz.

Op huyden den 11. Aprilis 1579. sijn gecompareert inde vergaderinghe vande voorsz Ghedeputeerden vande geunieerde Provincien binnen Utrecht vergadert die Gedeputeerden van de Stadt Venlo/ namentlick: Geraert van Lohn/ Herman de Laet Cornelissen Schepenen/ Jacop Goris Raet/ vnd Johan de Groot/ als Gedeputeerden vande ghemeente aldaer/ ende hebben verclaert dat zy gevisiteert hebbende die poincten ende Articulen vande voorsz Unie/ ende tgene in crachte van dien is voorder gebesoigneert geweest tselue goet gevonden/ eñ hebben die selue alsulcx in crachte van haerlieder Instructie in date den 3. Aprilis 1579. geadvoyeert/ geapprobeert ende geratificeert: advoyeren/ approberen ende ratificeren mits desen/ belovende als dandere Bontgenooten de selue ende yder poinct vandien by sonder tonderhouden/ nae te gaen ende tachtervolgen: : Des coirconde hebben die voorsz Gedeputeerden vande voorsz stede van Venlo haerlieder handen hier onder gestelt ten daghe/ Jare ende Maent als bouen: Ende was ondertevckent Geraert van Lohn/ Herman de Laet Cornelissen/ Jocob Goris/ Johan de Groot.

C Alsoo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 411